

k. a l'E. de Solsona i una dotzena al S. de St. Llorenç de Morunys: on encara CATorras (*Pir. Cat.* VII, 194) troba l'antic mas de *Tarascó*, amb ruïnes d'un castell, i una antiga esgl. de Sant Martí a 0h30 NO. de Navès, pujant cap als faldars de Busa. A aquest *Tarascó* II ⁷ correspon un doc. de 1172, que extracto segons la cita de MiretS. (*Templ.*, 225), on «los castells de *Valde-Lort* i *Tarascó* van en una enumeració amb *Biosca*, *Oliola*, *Llorens*, *Puigvert*, *Todela* i *Anglerill*». Segons ZRocafort (*GGC Lda.*, 608) un antic «poble» en te. ¹⁰ de Navès, en els contraforts S. de la Serra de Busa, amb esgl. parr., de la qual eren sufragànies *Ginebrós* i *Marçanyac* (que és uns 8 k. NO. de Navès). En un doc. de 1044 p.p. Serra Vil. (*BCEC* 1909, 302), on només figura com «ecclesia Sancti Martini» sense el ¹⁵ NL propi.

ETIM. El fet de ser tres llocs d'una mateixa rodalia, sobretot *Tarascó* I i *Tarassó* (veïns a l'O. d'Agramunt, i *Tarascó* II uns 30 k. més al NNE.) indueix a creure que tenen una arrel comuna, amb sufixació para- ²⁰ rra-hela -ASC- (*Tarascó* I i II) fent joc amb -ASS- (o -AÇ-) entremig.

No em sembla prudent anar més enllà, ni gaire possible, que postular un origen pre-romà. Enllaçat sobretot amb el dels occitans *Tarascó(n)*: el de l'Alt ²⁵ Arieja (uns 20 k. al N. del límit amb Cerdanya i Andorra); i la il·lustre vila del Roine; encara que el nom d'aquesta aparegui amb el vocalisme TARUSCO(N) en Plini i en Estrabó, però sembla segur que ja des d'antic hi tingué aquest una variant TARASCONE, amb la ³⁰ qual el coneix l'hagiógraf lombard Voragine (S. XIII), de la *Legenda Aurea*, enllaçada amb la llegenda multi-secular de la TARASCA rodanesa (cf. els arts. *tarasco* del *DECH* i *DECat* VII, 305).

Veritat, d'altra banda, que la terminació de *Taras-* ³⁵ *só* —azone en el S. XI— coincideix amb la de l'arag. *Tarazona*, netament ibèric (cf. infra els arts. *Toris* i *Targasona*), si bé les formes antigues d'aquest són TURIASO amb *Tu-* inicial. Cf., en fi, *Tarasson*, cap de Cantó en el Perigord (distr. Sarlat, dept. Dordogne): ⁴⁰ çverament -rr- o -r-?

Hi hauria tanmateix un llunyà parentiu lúgur-sorotàptic o ibèric en tot això? Terreny massa aventurat per arriscar-me a donar-hi parer: prou fem amb plan-tejar-ho i destriar els embullats fils de la troca en què ⁴⁵ ens ho lliuren els nostres documents.

Noms secundaris, probablement proliferació dels altres *Tarascó*. A la ciutat de Morella, el mestre Andreu *Tarrasco*, que construí el Capítol l'a. 1470 (Milian, *Morella y su comarca*, p. 35; i *GGRV*, art. *Morella*), ⁵⁰ seria -scó agut: ha deixat memòria en la *Placeta* dels *Tarrascons* (ciutat avall, n. de XXVII, 163.10).

Trecó, pda. de Nefiac (ja cad. 1813, XXVII, 90.23). Can *Tarascó*, te. Orrius (1931). *Triscó*, cognom emp. (Garriguella XXII, 80.8).

¹ Per a *Anglerill*, que era també en aquella zona, veg. nota en el vol. II, s. v. — ² *El Camp de Mascançà* (cf. art.) era la plana al NE. de Lleida, cap a Linyola, encara en poder dels moros; en aquests llocs citats, reconeixem *Almassor*, *Montfalcó* d'Agra- ⁶⁰

munt i *El Terròs*. Sembla, segons la forma *Tarasco* <n>zel, aquí consignada, que s'usà ocasionalment aquest derivat diminutiu de *Tarascó* per tal de distingir-lo dels seus homònims i parònims. Però el donador, com a nom de família, usa la forma *Tarasco(ni)* més formal. En aquesta forma apareix en un doc. de dos mesos abans, on el comte d'Urgell, donava l'alou del Camp de Mascançà, a «Bernardus de *Tarasco*» i altres cinc pobladors perquè hi aixequessin la torre de Belcaire (Font Rius, § 56, p. 93.4). — ³ Més tard el cognom *Tarascó* apareix, lluny d'allà, d'un poblador de Torroella de Montgrí (a. 1265: Font R., § 14, p. 461).

Tarat-, *Taratanya*, V. T- (misc. moss.) *Tarau*, V. *Tàreu* *Taraüll*, V. *Traüll* *Taravald*, *Taravall*, V. *Taravaus*

TARAVAUS, TARAVALD

Noms de lloc provinents d'un nom de persona germànic.

I. TARAVAUS, poble petit empordanès, amb mun., a l'O. de Figueres, entre Vilanant i Borrassà (Botet, *GGC*, *Gir.*, 566). Pron.: *tróbáus* a Figueres (Casac. 1920).

MENCIONS ANT. 1295, en una carta de franquises per a la vila de Figueres s'hi assenyalen termes de «villis et loca de *Avinione*, *Villahunante*, *Taravaus*, *Villarico*, *Cistella*, *Ste. Leocadie de Algema* - - » [imprès *Taravanis*], Font Rius (*C. d. p.*, § 359, p. 528.8f.); 1359: Par. *Taravaus* (*CoDoACA* XII, 111); 1362: «par. S. Martini de *Taravaus*», *Llibre Verd* (Alsius, *Nom.*; i Monsalv. XVII, 226); 1379: id. (Alsius, *ib.*); 1379: «El Rei Pere requereix un tribut de les parr. *Borraciano*, *Tarabaus*, *Cistella*, *Avinyoneto* - - » (Monsalv. XII, 524.2); 1691: *Taravaus* (Monsalv. XVII, 226).

És dubtós que valgui com prova doc. d'aquest nom el d'un testimoni R. P. de *Trebaus* a. 1128, que figura en un judici de restitució a la Seu de Girona, per part del Comte d'Empúries, en què intervenen, junt amb els Comtes de Barcelona i de Rosselló, diversos cavallers empordanesos i rossellonesos, entre ells B. de *Vallguarnera*, P. R. de *Padret* i R. P. de *Trebaus*. Massa vagues els indicis del context i la forma del nom, que si de cas s'hauria d'esmenar en *Trebaus* o *Trebals* (cf. nota sobre *Traumals*?).

II. A l'extrem NE. de l'Empordà hi ha la font de *Tarabaus*, que CATorras (*Pir. Cat.* III), posa a muntanya damunt de Portbou, en direcció al coll de Banyuls. Vaig passar-hi l'a. 1933, prop de la carena fronterera, entre aquell coll i el del *Torn*, i allí me l'anomenaren Font de *tróbáus* (exc. 216, Ll. i, 66). Sembla correspondre a aquest lloc un «collum *Tresorario*» d'un doc. de l'a. 935 (colle. Moreau V, 153) perquè va citat entre St. Quirze de Colera i Delfià (poblacions no llunyanes a l'O. de Portbou); en efecte seria ver-